

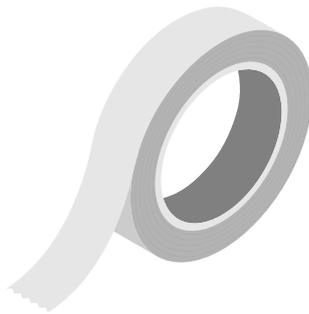
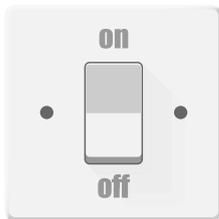
GWERS CYN YMWELD Â LLECHWEDD - TAFLEN GWEITHGAREDD 2

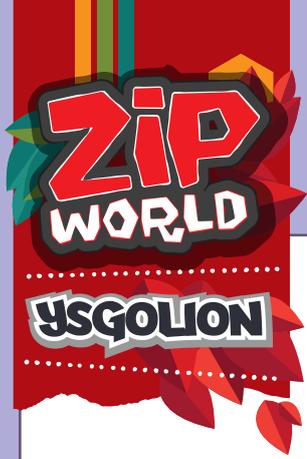
CERDYN GWEITHGAREDD 1

Mae gen ti a dy grŵp tua 5 munud i ddarllen yr wybodaeth ar y cerdyn hwn a chwblhau'r gweithgaredd.

GRYMOEDD TYNNU A GWTHIO

Gwthio neu dynnu ydy grym. Does dim byd yn gallu symud heb rym. Fel grŵp, dewch o hyd i 10 enghraifft o wthio a thynnu sydd i'w gweld o gwmpas yr ystafell ddosbarth. Dyma ychydig o luniau i'ch helpu:

GWERS CYN YMWELD Â LLECHWEDD - TAFLEN GWEITHGAREDD 2

CERDYN GWEITHGAREDD 2

Mae gen ti a dy grŵp tua 5 munud i ddarllen yr wybodaeth ar y cerdyn hwn a chwblhau'r gweithgaredd.

GRYMOEDD

Edrycha ar y gwrthrychau ar y bwrdd a'u gwthio neu eu tynnu i weld pa effaith mae'r grym gwthio neu dynnu yn ei gael arnyn nhw.

Fel grŵp, penderfynwch ar y pethau mae grymoedd yn gallu achosi i wrthrychau eu gwneud.

Tasg ymestynnol: Tynna luniau o'r gwrthrychau ar gefn y daflen a cheisio defnyddio saeth i ddangos cyfeiriad y grym a gafodd ei ddefnyddio ym mhob llun

GWERS CYN YMWELD Â LLECHWEDD - TAFLEN GWEITHGAREDD 2

CERDYN GWEITHGAREDD 3

Mae gen ti a dy grŵp tua 5 munud i ddarllen yr wybodaeth ar y cerdyn hwn a chwblhau'r gweithgaredd.

FFRITHIANT

Mae ffrithiant yn digwydd pan fydd dau arwyneb yn cyffwrdd ei gilydd.

Wyt ti a dy grŵp yn gallu profi ffrithiant drwy wthio chwalwr a miniwr plastig ar draws y bwrdd?

Pa un yw'r hawsaf i'w wthio ar draws y ddesg?

Pa un sydd â'r mwyaf o ffrithiant?

Gorffenna'r brawddegau ar dy daflen dy hun drwy roi llinell drwy'r gair anghywir:

Mae arwynebau garw/llyfn yn arafu pethau yn sylweddol.

Dydy arwynebau garw/llyfn ddim yn arafu pethau gymaint.

Tasg ymestynnol: Gwna restr o enghreifftiau lle mae ffrithiant yn ddefnyddiol (fel y gafael ar waelod ein hesgidiau)

GWERS CYN YMWELD Â LLECHWEDD - TAFLEN GWEITHGAREDD 2

CERDYN GWEITHGAREDD 4

Mae gen ti a dy grŵp tua 5 munud i ddarllen yr wybodaeth ar y cerdyn hwn a chwblhau'r gweithgaredd.

CURO DISGYRCHIAN

Grym tynnu anweledig ydy disgyrchiant, sy'n tynnu popeth tuag at ganol y Ddaear. Dyma sy'n ein cadw ni ar y ddaear ac yn ein rhwystro rhag codi i'r gofod.

Wyt ti a dy grŵp yn gallu meddwl am ffyrdd o guro disgyrchiant?!

(Awgrym: Sut mae adar yn goresgyn grym disgyrchiant ac yn aros yn yr awyr? Neu sut fyddai modd curo disgyrchiant yn Zip World?!)

Mae adenydd yr aderyn yn gwthio yn erbyn yr aer, sy'n achosi grym tuag i fyny

Disgyrchiant

Tasg ymestynnol: Tynna lun ar gefn dy daflen i gyd-fynd â dy ddisgrifiadau, gan ddangos cyfeiriad y grymoedd gyda saethau os galli di.

GWERS CYN YMWELD Â LLECHWEDD - TAFLEN GWEITHGAREDD 2

CERDYN GWEITHGAREDD 5

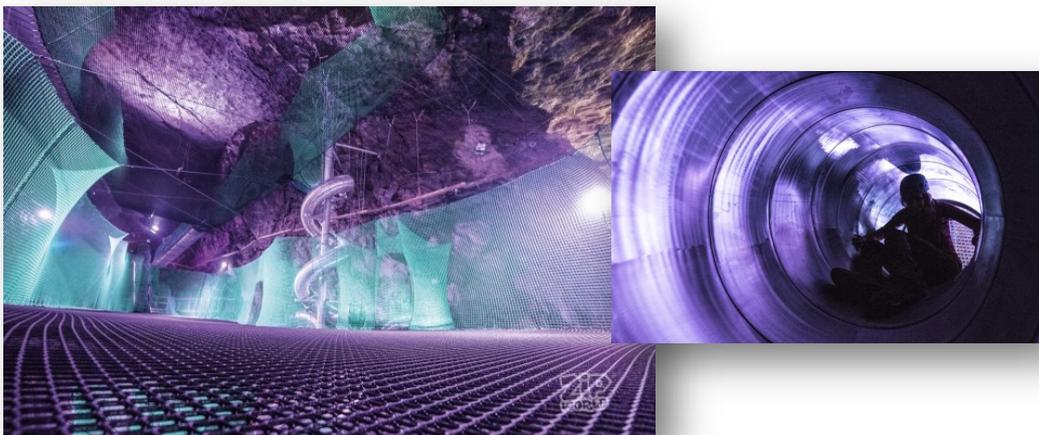
Mae gen ti a dy grŵp tua 5 munud i ddarllen yr wybodaeth ar y cerdyn
hwn a chwblhau'r gweithgaredd.

DISGYRCHIANT A FFRITHIANT YN Y ZIP WORLD

Yn Bounce Below, fe gei di gyfle i wibio i lawr sleid hir a chyflym! Ar ôl i ti roi hwb i dy
hun o'r top, bydd disgyrchiant yn gwneud yn siŵr dy fod yn teithio tuag i lawr. Ond
mae'r ffrithiant rhwng dy ddillad a'r sleid, yn ogystal â gwrthiant o'r aer, yn dy arafu.

Pe baet ti'n gwisgo siwt wedi'i gwneud o bapur tywod, fyddet ti'n
teithio'n gyflymach neu'n arafach i lawr y sleid?! Pam?

Wyt ti'n gallu meddwl am o leiaf dair ffordd o leihau
ffrithiant i deithio'n gyflymach i lawr y sleid?

**Tasg ymestynnol: Meddylia am dair ffordd o arafu dy daith i lawr y sleid!
Ysgrifenna nhw ar gefn dy daflen.**

CERDYN GWEITHGAREDD 6

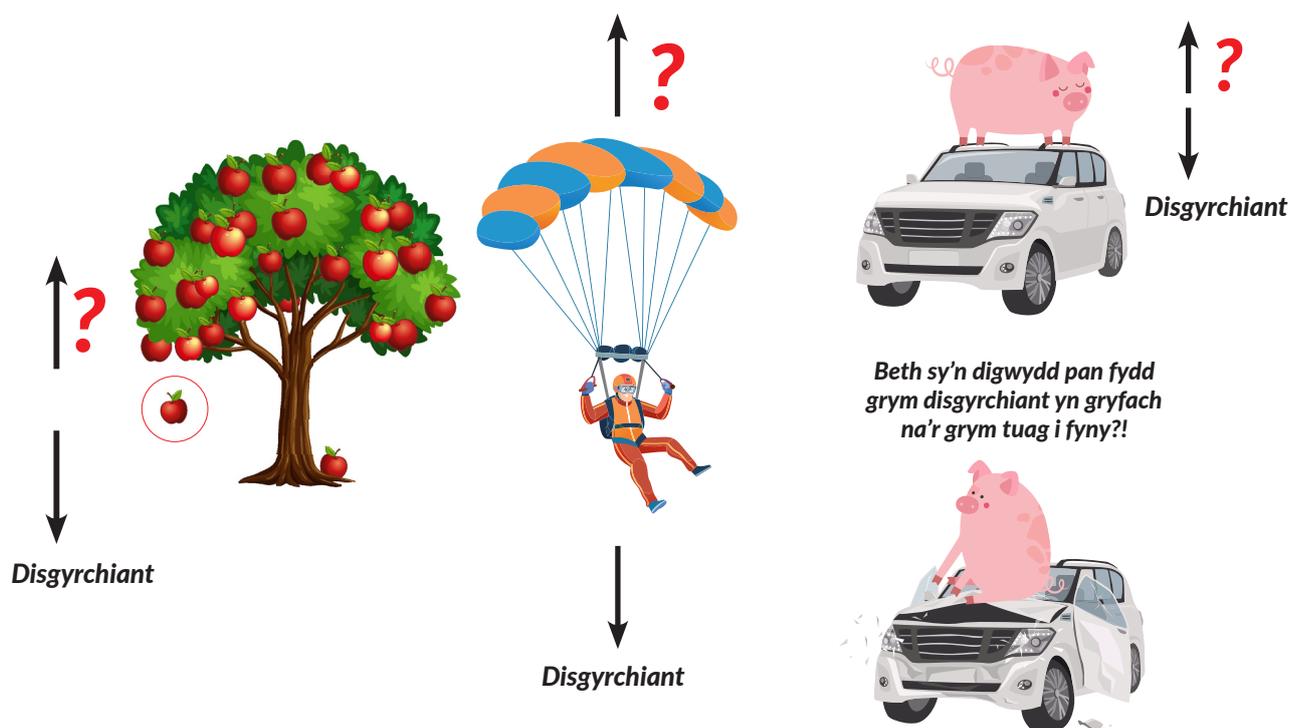
Mae gen ti a dy grŵp tua 5 munud i ddarllen yr wybodaeth ar y cerdyn hwn
a chwblhau'r gweithgaredd.

DISGYRCHIANT A GRYMOEDD CROES

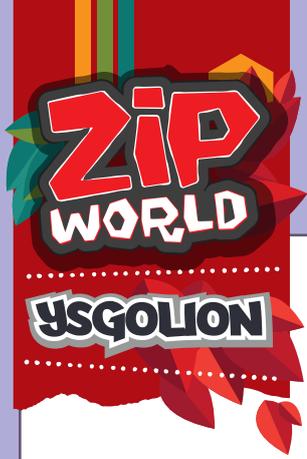
Grym anweledig ydy disgyrchiant, sy'n tynnu popeth tuag at ganol y Ddaear.
Dyma sy'n ein cadw ni ar y ddaear ac yn ein rhwystro rhag codi i'r gofod.

Ond mae grym bob amser yn gwthio i'r cyfeiriad arall i ddisgyrchiant (o'r aer,
o'r dŵr neu o'r gwrthrych neu'r tir mae'r gwrthrych yn ei gyffwrdd).

Fel grŵp, trafodwch ba rym sy'n gweithio yn erbyn disgyrchiant yn y lluniau hyn?

Tasg ymestynnol: Llunia dy ddiagramau dy hun i ddangos disgyrchiant (a'r grym croes) ar gefn dy daflen.

GWERS CYN YMWELD Â LLECHWEDD - TAFLEN GWEITHGAREDD 2

CERDYN GWEITHGAREDD 7

Mae gen ti a dy grŵp tua 5 munud i ddarllen yr wybodaeth ar y cerdyn hwn
a chwblhau'r gweithgaredd.

ELASTIGEDD YN ZIP WORLD

Mae rhai defnyddiau'n ymestyn wrth gael eu tynnu,
neu'n crebachu wrth gael eu gwasgu.

Os ydy defnyddiau'n dychwelyd i'w maint gwreiddiol pan mae'r grym yn cael ei dynnu
oddi arnyn nhw, caiff y rhain eu galw'n **ddefnyddiau elastig** neu'n **wrthrychau elastig**.

Edrycha ar y gwrthrychau ar y bwrdd. Pa rai sy'n elastig?

Mae'r rhwydi yn Zip World wedi'u clymu'n sownd gyda rhaffau bynji. Mae defnyddiau
elastig fel y rhain yn storio egni ac yn gallu ei ryddhau ac achosi i chi fownsio i fyny.

Tasg ymestynnol: Edrycha o gwmpas yr ystafell ddosbarth, wyt ti'n gallu gweld
unrhyw wrthrychau neu ddefnyddiau elastig? Gwna restr ar gefn dy daflen.

